

Sprawozdanie z działalności bibliotek wydziałowych w systemie biblioteczno-informacyjnym UAM za rok 2007

I. Struktura organizacyjna

W bieżącym roku sprawozdawczym odnotowano ważne zmiany organizacyjne. Zakończono prace dotyczące selekcji i melioracji zbiorów bibliotek zakładowych Wydziału Biologii w związku z utworzeniem Biblioteki Wydziału Biologii na Morasku. **Biblioteka Collegium Biologicum** powstała ze scalenia 19 bibliotek tj. Biblioteki Dydaktycznej i innych funkcjonujących w różnych zakładach (w tym 11 bibliotek posiadało katalogi kartkowe, a w 7 jednostkach zbiory były nie opracowane). W budynku **Biblioteki Filologicznej Novum** były prowadzone prace nad wyposażeniem w sprzęt meblowy i komputerowy. Pod koniec roku 2007 zostało zakończone wyposażenie w meble metalowe, biurowe, zamontowano maszyny do aktywacji i dezaktywacji zbiorów. Rozpoczęto prace przygotowawcze do udostępnienia kolejnych poziomów dla użytkowników. W nowym budynku funkcjonowały: Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej, Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej i Biblioteka Katedry Skandynawistyki. Do przeniesienia księgozbiorów przygotowano Bibliotekę Instytutu Językoznawstwa i Bibliotekę Instytutu Orientalistyki. Pozostałe biblioteki Wydziału Neofilologii funkcjonowały zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami. Prowadzono prace nad ulepszeniem projektu nowego gmachu **Wydziału Prawa i Administracji** pod względem funkcjonalnym, w tym również **Biblioteki Wydziału**. Kontynuowano prace nad wdrażaniem systemu Horizon w Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji. Zatwierdzono projekt budowy gmachu Wydziału Chemii, jak również dla **Biblioteki Wydziału Chemii** zlokalizowanej w gmachu Collegium Chemicum na Morasku. Wmurowano kamień węgielny pod budowę wolnostojącego budynku dla **Biblioteki Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej** na zapleczu Collegium Maius. Prace ziemne były prowadzone w II połowie roku. Na Morasku została otwarta Biblioteka w budynku **Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa** z wyłączeniem pomieszczeń zlokalizowanych na dwóch poziomach. Zorganizowano Bibliotekę Ośrodka Zamiejscowego w Pile.

W podsumowaniu należy zaznaczyć, że przystąpiono do opracowania założeń projektowych budowy Wydziału Historycznego na Morasku i **Biblioteki Collegium Historicum**.

Biblioteki wydziałowe tworzą system biblioteczno-informacyjny i funkcjonują jako specjalistyczne biblioteki naukowe: wydziałowe oraz instytutowe, katedralne, oraz pozawydziałowe.

System tworzą: 9 bibliotek wydziałowych (Biblioteka Wydziału Biologii, Biblioteka Wydziału Chemii, Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji, Dwuwyziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych, Biblioteka Wydziału Teologicznego i Biblioteka Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu) oraz 11 instytutowych i 1 katedralna. Poza tym w skład struktury wchodzi biblioteki: Studium Nauczania Języków Obcych,

Kolegium Języków Obcych, Biblioteka Ośrodka Kultury Austriackiej, Biblioteka i Czytelnia Brytyjska, Biblioteka Ośrodka Alliance Francaise i Ogrodu Botanicznego.

W roku 2007 prawo do wystawiania bibliotecznych i prolongaty kart bibliotecznych miały biblioteki systemu: Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej, Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych, Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Biblioteka Instytutu Historii, Biblioteka Instytutu Prahistorii i Biblioteka Filologiczna Novum.

W analizowanym roku zgodnie z zarządzeniem Rektora Nr 74/2006/2007 z dnia 28 marca 2007r. przeprowadzano skontrum w bibliotekach systemu w zadeklarowanych terminach przez jednostki.

W 2007 r. zorganizowano 19 spotkań z kierownikami bibliotek w celu omówienia problemów bieżących, a przede wszystkim związanych z nowelizacją Statutu UAM, regulaminów, wdrażaniem systemu Horizon, retrokonwersją księgozbiorów, serwisem komputerowym, prenumeratą czasopism polskich i zagranicznych (Biblioteka Uniwersytecka) oraz szkoleniem pracowników nowoprzyjętych i specjalistów z zakresu poszczególnych modułów w systemie Horizon.

Zgodnie z przyjętymi założeniami zorganizowano dla pracowników systemu wyjazd szkoleniowy do Biblioteki Uniwersytetu Toruńskiego w dniu 20 czerwca br., w którym uczestniczyło 105 osób.

Stan etatowy bibliotek zakładowych wynosił na koniec roku 163,75 etatów bibliotecznych i inżynieryjno-technicznych. W czterech jednostkach zdublowano etaty na czas określony ze względu na dłuższe zwolnienia pracowników (Biblioteka Instytutu Filologii Germańskiej, Biblioteka Instytutu Historii, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji). W ramach tej liczby etatów pracowało 179 osób.

Rozkład ilościowy etatów na poszczególnych stanowiskach w grupie zawodowej bibliotekarzy przedstawia się następująco:

		2006	2007
bibliotekarze dyplomowani	-	2	2
służba biblioteczna	-	160,75	155,75
inżynieryjno-techniczni	-	1,5	6,0
		161,75	163,75

Struktura wykształcenia pracowników przedstawiała się następująco:

Wykształcenie	2003		2004		2005		2006		2007	
Wyższe	136	79,07	140	79,55	144	80,00	139	79,9	151	84,36
Średnie	31	18,03	36	20,45	33	18,33	34	19,5	34	15,08
zasadnicze	5	2,90	0	0	3	1,67	1	0,6	1	0,56
Ogółem	172	100,00	176	100,00	180	100,00	174	100,00	184	100,00

Obsada etatowa minimalnie wzrosła w związku z utworzeniem Biblioteki w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa oraz Biblioteki Ośrodka Zamiejscowego w Pile. Z wykształceniem średnim dominują pracownicy w bibliotekach: Instytutu Filologii Germańskiej, Instytutu Filologii Angielskiej, Wydziału Prawa i Administracji.

Absencja chorobowa wynosiła 1715 dni tj. o 170 dni mniej w porównaniu z rokiem 2006 (1885). W przeliczeniu na 1 pracownika przypada 9,6 dni zwolnienia lekarskiego. Statystykę zwolnień zawyżają urlopy zdrowotne i macierzyńskie(+ 4 urlopy macierzyńskie, 1 zdrowotny). W większości jednostek stwierdzono brak zwolnień lekarskich.

Z funduszu nagród otrzymało 28 osób nagrodę III stopnia, 6 osób - II stopnia i 4 osoby - I stopnia tj. 36 pracowników /2006 r. – 26 osób/.

Średnia płaca zasadnicza bibliotekarzy obliczona na podstawie danych zamieszczonych w sprawozdaniach kształtuje się na poziomie 1500 zł + 20% premii.

II. Finanse

Środki finansowe wykorzystane przez biblioteki określono na podstawie poszczególnych rodzajów wydatków. Zasady przyznawania budżetu przez wydziały, instytuty i katedry są bardzo różne. Część jest finansowana ze wspólnych środków finansowych, część ma fundusze wydzielone z poszczególnych kont tj. działalności statutowej, badań własnych i dydaktyki /biblioteki wydziałowe/ na podstawie przedkładanych planów finansowych dotyczących kategoryzacji kosztów.

Głównym celem w polityce wydatkowania środków finansowych jest zakup książek i prenumerata czasopism polskich i zagranicznych zamawianych przez Bibliotekę Uniwersytecką na dany rok kalendarzowy oraz retrokonwersja księgozbiorów. W dalszej kolejności można odnotować dodatkowe rodzaje kosztów związane przede wszystkim z zakupem sprzętu komputerowego, meblowego, kodów kreskowych, pasków magnetycznych, czytników kodów kreskowych oprawą książek i czasopism opłatami pocztowymi, itp.

**Wydatkowanie środków finansowych w poszczególnych bibliotekach
zakładowych przedstawiało się następująco:**

Nazwa biblioteki	Wydatki ogółem		Wartość zinwentaryzowanych zbiorów	
	2006	2007	2006	2007
Biblioteka Dydaktyczna Wydziału Biologii	45858,16	75124,56	19256,85	17877,79
Biblioteka Wydziału Chemii	842025,82	916172,54	76369,72	92824,12
Biblioteka Instytutu Filologii Klasycznej	11778,92	15005,45	7245,54	12879,90
Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej	53970,99	35589,00	49353,18	35589,00
Biblioteka Katedry Słowiańskiej	7318,01	6979,70	5771,40	5411,49
Biblioteka Wydziału Fizyki	371100,45	390446,75	40740,32	38554,03
Biblioteka Obserwatorium Astronomicznego	34621,90	41859,91	3500,87	8603,57
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej	20496,72	19168,12	7990,26	11482,57
Biblioteka Instytutu Historii	75581,15	71936,18	28947,49	39252,33
Biblioteka Instytutu Historii Sztuki	41007,69	26550,46	32681,68	48247,01
Biblioteka Instytutu Prahistorii	15620,30	18011,21	8231,00	40200,21
Biblioteka Katedry Muzykologii	22583,00	38109,90	18123,78	37876,38
Czytelnia Instytutu Wschodniego	6184,95	7011,21	5622,09	6277,62
Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	230000,00	247114,67	87398,94	88139,18
Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych	178982,82	151170,59	114919,43	122468,22
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych	171516,09	187086,75	50650,22	45307,45
Biblioteka Filologiczna Novum	4942,40	16164,25	0,00	0,00
Biblioteka Instytutu Językoznawstwa	63886,63	16852,48	23977,32	0,00

Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej	58390,59	72341,93	26797,50	40795,84
Biblioteka Instytutu Filologii Germańskiej	36240,64	25980,23	20965,15	15085,30
Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej	15202,08	17300,00	4805,51	6473,73
Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej	28856,60	32035,17	11860,45	14842,57
Biblioteka Instytutu Orientalistyki	7430,35	12469,69	3280,39	11182,29
Biblioteka Instytutu Lingwistyki Stosowanej	10071	13900,00	5552,15	9362,13
Biblioteka Katedry Skandynawistyki	1779,57	2158,39	1495,57	2158,39
Biblioteka Ekokomunikacji	29667,80	16103,31	29667,80	16103,31
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	299483,59	322783,17	158258,16	148311,10
Biblioteka Wydziału Teologii	26436,51	0,00	11394,60	0,00
Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych	5942,28	6999,69	4922,95	4989,15
Biblioteka Ogrodu Botanicznego	7007,23	7718,52	4666,45	3226,67
Biblioteka Collegium Języków Obcych	9787,72	10934,66	6751,51	7317,44
Biblioteka Ośrodka Alliance France	3916,07	4000,00	3747,57	3707,70
Biblioteka i Czytelnia Brytyjska	11541,53	3901,12	1502,88	1952,95
Ośrodek Kultury Austriackiej	5072,18	5200,00	33,90	259,02
Biblioteka Wydziału Pedagogiczno – Artystycznego w Kaliszu	24512,56	34042,53	9339,55	18692,25
Bibl. Coll. Europeum Gnesense	0,00	24158,24	0,00	24158,24
OGÓŁEM	2778814	2892380	885822,2	979609

Ogółem wydatki bibliotek systemu wynosiły **2. 892 380 zł** /2006 – 2. 778 814,30 zł/, przy czym do inwentarza wpisano nabytki z różnych źródeł wartości **979 609 zł** /2006 r. – 885 822,18 zł/. Wydatkowanie środków finansowych przez biblioteki zostało zwiększone o kwotę **113 565,70 zł** (w 2006r. zwiększone o 602 743,10 zł). Natomiast wartość nabytków odnotowanych w inwentarzu była również wyższa o **93786,80 zł** (w roku ubiegłym wyższa o kwotę 83 626,07 zł).

Należy podkreślić, że część bibliotek systemu miała możliwości uzyskania funduszy ze źródeł inwestycyjnych w ramach uczelni z przeznaczeniem wyłącznie na

zakup sprzętu komputerowego i mebli na wyposażenie otrzymanych pomieszczeń (Biblioteka Filologiczna Novum).

Biblioteki miały również przyznane środki finansowe przez władze dziekańskie na kontynuowanie prac nad retrokonwersją poszczególnych księgozbiorów specjalistycznych. W bieżącym roku Biblioteki prowadziły retrokonwersję w ramach środków przyznanych przez Rektora UAM i władze dziekańskie w roku ubiegłym. Dodatkowe środki finansowe otrzymała Biblioteka Instytutu Antropologii Kulturowej, Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej .

Brak środków finansowych i wyposażenia w sprzęt komputerowy przyczyniły się do tego, że udział niektórych jednostek w pracach nad retrokonwersją nie jest ciągły, a tym samym dostępność do katalogu komputerowego wzrasta w minimalnym stopniu.

Zestawienie wydatkowania środków finansowych przekazywanych na retrokonwersję w latach 1999 – 2007

Rok	Udział w kwocie		Razem
I półrocze 1999	50% Rektor	58 8000,00 zł	117 600,00 zł
	50% Wydziały	58 8000,00 zł	
2000	50% Rektor	150 400,00 zł	300 800,00 zł
	50% Wydziały	150 400,00 zł	
2001	50 % Rektor	125 013,00 zł	250 026,00 zł
	50% Wydziały	125 013,00 zł	
2002	Rektor	100 000,00 zł	225 045,00 zł
	Razem Wydziały za 2002	125 045,00 zł	
2003	Rektor	1 00 000,00 zł	235 000,00 zł
	Razem Wydziały za 2003	135 000,00 zł	
2004	Rektor	20 927,00 zł	116 061,00 zł
	Razem Wydziały za 2004	96 634,00 zł	
2005	Rektor	37 572,00 zł	199 432,00 zł
	Razem Wydziały za 2005	161 860,00 zł	
2006	Rektor	23 472,00 zł	120 832,00 zł
	Razem Wydziały za 2006	97 360,00 zł	
2007	Razem Wydziały za 2007	8 668,68 zł	
Ogółem			
	Razem Rektor za lata 1999–2007	616 184,00 zł	1 574 964,68 zł
	Razem Wydziały lata 1999–2007	958 780,68 zł	

W latach **1999-2006** wydatkowano łącznie kwotę **1 566 296, 00 zł**, co pozwoliło na opracowanie 30% zbiorów wydawnictw zwartych zlokalizowanych w bibliotekach systemu bibliotecznego-informacyjnego uczelni. W podsumowaniu należy podkreślić, że biblioteki nie posiadają funduszy własnych, a jeżeli mają to niewielkie kwoty uzyskane z

tytułu kar za przetrzymywanie książek po wyznaczonym terminie i 8 bibliotek tytułem wystawiania kart bibliotecznych i prolongaty. Te środki z reguły przeznaczone są na zakup podręczników, skryptów i czasopism do wykorzystania wewnętrznego lub drobnego sprzętu technicznego na wyposażenie danej jednostki.

Ogólnie można stwierdzić, że biblioteki muszą dostosować swoje wydatki do wysokości przyznawanych funduszy. W znacznej ilości bibliotek odnotowano brak środków finansowych na zakup sprzętu komputerowego, przeprowadzanie remontów, oprawę książek i czasopism.

III. Gromadzenie

Głównym zadaniem polityki gromadzenia poszczególnych jednostek jest tworzenie zbiorów specjalistycznych. Podstawowymi źródłami bieżących wpływów są kupno, wymiana i dary.

Z ogólnego wpływu do zbiorów włączono **45 685 wol.** druków zwartych i czasopism polskich oraz zagranicznych /2006 r. – 42 000 wol./, a ubytkowano **8 921 wol.** (2006 r. – 20 538 egzemplarze). W ramach zbiorów specjalnych selekcji zostały poddane przede wszystkim prace magisterskie. Stan ilościowy zainwentaryzowanych zbiorów jest wyższy o **47 261 wol.** /2006 r. -21 462 wol./ w porównaniu z rokiem ubiegłym (bez uwzględnia zbiorów specjalnych).

Ogólny stan ilościowy zainwentaryzowanych zbiorów:

Rodzaj zbiorów	2003	2004	2005	2006	2007
Wydawnictwa zwarte	1 521 639	1 555 077	1 549 136	1 565 849	1 617 258
Czasopisma	326 827	321 137	381 998	399 496	395 348
Zbiory specjalne	175 402	172 273	128 474	128 927	131 676
Ogółem	2 023 868	2 048 487	2 059 608	1 965 345	2 144 282

Stan ilościowy zbiorów w poszczególnych bibliotekach wydziałowych na dzień 31.12.2006 r. i 31.12.2007 r.

Nazwa biblioteki	Księgozbiór					
	Wydawnictwa zwarte		Czasopisma		Zbiory specjalne	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Biblioteka Dydaktyczna Wydział Biologii	40 000	46 955	30 000	26 398	47	48
Biblioteka Wydziału Chemii	15 046	15 623	23 649	23 929	20 954	21 246
Biblioteka Instytutu Filologii Klasycznej	47 974	48 170	1 935	1 983	1 074	1 093

Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej	142 668	143 858	19 550	10 638	11 510	11 790
Biblioteka Katedry Słowiańskiej	12 970	13 408	498	501	686	753
Biblioteka Wydziału Fizyki	39 389	38 434	14 990	15 366	861	991
Biblioteka Obserwatorium Astronomicznego	7 971	7 491	5 328	5 370	2 206	2 204
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej	23 946	24 389	5 558	5 653	1 917	2 001
Biblioteka Instytutu Historii	132 638	133 505	42 054	42 346	530	476
Biblioteka Instytutu Historii Sztuki	42 247	43 007	10	10	18 285	18 337
Biblioteka Instytutu Prahistorii	23 326	23 614	15 636	15 825	747	760
Biblioteka Katedry Muzykologii	17 726	17 639	5765	5 919	6 317	6 701
Czytelnia Instytutu Wschodniego	3 210	3 503	185	186	211	260
Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	36 804	37 836	23 876	24 226	1 005	1 054
Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych	163 640	167 631	11 204	12 377	60	85
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych	55 658	57 306	41 105	42 293	463	480
Biblioteka Filologiczna Novum	0	0	0	0	0	0
Biblioteka Instytutu Językoznawstwa	45 878	46 724	11 950	12134	1 771	1 991
Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej	69 851	71 009	1 563	1 633	6 047	6 242
Biblioteka Instytutu Filologii Germańskiej	106 781	106 773	6 524	6 847	6 458	6 625
Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej	58 473	57 973	13 440	12 629	4 821	4 473
Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej	89 212	90 078	1 539	1 962	4 131	4 236
Biblioteka Instytutu Orientalistyki	6 502	6 884	1 402	1 461	734	687
Biblioteka Instytutu Lingwistyki Stosowanej	8 853	9 074	2 820	2 878	1 074	1 087

Biblioteka Katedry Skandynawistyki	23 740	23 816	699	699	496	504
Biblioteka Ekokomunikacji		1 207		345		124
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	134 032	136 963	96 915	101 154	1978	1 956
Biblioteka Wydziału Teologicznego	129 721	132 111	0	0	25 579	25 880
Biblioteka Wydziału Pedagogiczno – Artystycznego w Kaliszu	16 795	17 349	354	354	4 157	4 197
Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych	17 876	17 928	18 639	18 697	774	825
Biblioteka i Czytelnia Brytyjska	18 284	18 672	0	0	932	669
Ośrodek Kultury Austriackiej	7 677	7 892	0	0	769	773
Biblioteka Kolegium Języków Obcych	14 582	14 906	0	0	896	945
Biblioteka Ośrodka Alliance Francaise	7 089	7 186	0	0	1 091	1 107
Biblioteka Ogrodu Botanicznego	4 249	4 226	1 952	0	225	232
Bibl. Collegium Europeum Gnesnense	0	20 118	0	1 535	0	843
OGÓŁEM	1 565 849	1 617 258	399 496	395 348	128 927	131 676

Stan ilościowy zainwentaryzowanych zbiorów jest wyższy w porównaniu z rokiem ubiegłym, co wynika z prowadzenia bardziej szczegółowej statystyki dotyczącej wpływów czasopism i porządkowania zbiorów. Powyższy przyrost ogólny w zakresie gromadzenia wydawnictw zwartych i czasopism i zbiorów specjalnych zamyka się liczbą **178 937 wol.** /2006r. - 21 462 woluminów i jest wyższy w porównaniu z latami ubiegłymi.

Na dzień 31.12.2007 r. zarejestrowano **1 743** /2006 r. – 1 417) tytułów czasopism polskich (1015) i zagranicznych(728) otrzymywanych w ramach prenumeraty, w tym **678** (2006 –498 tytułów zagranicznych z Biblioteki Uniwersyteckiej otrzymywanych w depozyt. Analizując czasopisma pod względem tytułowym odnotowano na stanie bibliotek **11 995** (2006 – 11 625) tytułów ogółem, w tym **6 704** (2006- 6 886) tytułów zagranicznych. Coraz więcej pojawia się **tytułów czasopism w wersji elektronicznej.**

Zestawienie tytułowe czasopism w bibliotekach wydziałowych w roku 2007

Czasopisma zarejestrowane	Ilość tytułów		W tym prenumerata	
	2006	2007	2006	2007
Polskie	4921	5109	1 005	1015
Zagraniczne	6704	6886	412	728
Ogółem	11625	11995	1 417	1743
W tym Biblioteka Uniwersytecka - depozyt			435	678

W ramach zbiorów specjalnych zgromadzono **131 676** jednostek /2006 r.-128927 tj. 2 749 jednostki więcej w stosunku do roku ubiegłego. Zestawienia ilościowe pozwoliły stwierdzić, że dominują wpływy pozyskiwane drogą kupną, co jest korzystne i zgodne z polityką gromadzenia. Nadal w zbiorach dominują prace dyplomowe i nadbitki mimo przeprowadzonej dużej selekcji oraz w mniejszym stopniu starodruki, mapy i atlasy. Pojawiają się nowe rodzaje, jak CD-ROMY i to w większych ilościach (Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Wydziału Chemii, Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki) dyskietki, płyty kompaktowe, itp. W bieżącym roku odnotowano znaczny wzrost tego typu dokumentów. Cenne zbiory starodruków posiadają trzy biblioteki: Biblioteka Historii Sztuki - 478 /2006 - 478 wol./, Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej – 357 /2006-357 wol./, Biblioteka Wydziału Teologicznego – **25 880 wol. (2006 – 23 429)**.

Ważnym źródłem pozyskiwania zbiorów jest wymiana. W przypadku kilku bibliotek ma długoletnią tradycję i pozwala na zdobycie cennych materiałów konferencyjnych, seminaryjnych, regionalnych. Najszerszą wymianę wydawnictw zwartych i czasopism prowadzą: Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej -kontrahentów polskich–**213** /2006 – 213/, zagranicznych – **978** /2006 – 1078/, Biblioteka Instytutu Prahistorii / kontrahentów polskich – **52** /2006 – 51/, zagranicznych – **224** /2006 – 222/, Biblioteka Wydziału Teologicznego - **72** /2006 – 71/, kontrahentów zagranicznych – **172** /2006 - 172/, Biblioteka Instytutu Historii Sztuki, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej, Biblioteka Filologii Germańskiej. W analizowanym roku odnotowano - **580** /2006 - 557 kontrahentów polskich i **1831** /2006 – 1955/ kontrahentów zagranicznych. W ramach prowadzonej wymiany międzybibliotecznej wysłano – **4 496** /2006 – 3 881/ egzemplarzy wydawnictw własnych i otrzymano **3 039** /2006 – 3 015/ zagranicznych. Ilość źródeł wymiany krajowej została utrzymana na tym samym poziomie, natomiast odnotowano spadek kontrahentów zagranicznych. Stwierdzono wzrost co do ilości egzemplarzy wysłanych i otrzymywanych w ramach wymiany międzybibliotecznej.

Wydawnictwa pozyskiwane na zasadzie wymiany międzybibliotecznej stanowią ważne źródło dla badań naukowych i dydaktycznych. Corocznie uaktualnia się listę kontrahentów w celu ukierunkowania polityki wymiany krajowej i zagranicznej.

Na podstawie zamieszczonych materiałów statystycznych odnotowano w niektórych jednostkach zbiory nie opracowane. Liczba tego typu wydawnictw waha się w granicach – wol. **240 504** /2006 r. –180 695 wol. w tym 145 200 wol. Wydziału Teologicznego). W ubiegłym roku udało się poprawić statystykę w tym zakresie. W analizowanym roku kolejny wzrost zbiorów nie wprowadzonych do katalogu.

Stan zbiorów nie zainwentaryzowanych przedstawia poniżej zamieszczone zestawienie:

2000	-	50 538
2001	-	240 765
2002	-	182 731
2003	-	242 299
2004	-	234 266
2005	-	171 488
2006	-	180 695
2007	-	249 504

Podsumowując można stwierdzić, że 50% ogółu bibliotek nie posiada zbiorów nie opracowanych. Duży procent zbiorów nie zinwentaryzowanych i jego wzrost wynika z wpływów jednorazowych w dużych ilościach typu dary czy wymiana, łącznych wpływów z różnych źródeł, ilości udostępnień i obsady etatowej danej jednostki oraz z prac nad retrokonwersją poszczególnych księgozbiorów systemu biblioteczno-informacyjnego. W bieżącym roku zarejestrowana duża liczba zbiorów nie wpisanych do inwentarzy wynika z ujawnienia bardziej szczegółowych danych przez Bibliotekę Wydziału Teologicznego /80 % ogółu/.

Moduł gromadzenia wprowadziła tylko jedna jednostka systemu biblioteczno – informacyjnego: Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych.

IV. Opracowanie

Większość jednostek prowadzi aktualnie katalog komputerowy. Nadal są utrzymywane tradycyjne katalogi /kartkowe/: alfabetyczny, rzeczowy, zbiorów specjalnych, publikacji pracowników, itp. Do bibliotek, które wprowadziły wyłącznie katalog komputerowy zbiorów należą:

- Biblioteka Wydziału Biologii,
- Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki,
- Biblioteka Instytutu Lingwistyki Stosowanej,
- Biblioteka Wydziału Fizyki,
- Biblioteka Instytutu Orientalistyki,
- Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej
- Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej,
- Biblioteka Instytutu Filologii Germańskiej

Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej
Biblioteka Katedry Skandynawistyki i Baltologii
Studium Nauczania Języków Obcych
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych,
Biblioteka Wydziału Chemii
Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej
Biblioteka Instytutu Filologii Klasycznej
Biblioteka Instytutu Prahistorii
Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów
Edukacyjnych
Biblioteka Wydziału Teologicznego
Biblioteka Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu
Biblioteka Instytutu Historii
Biblioteka Instytutu Językoznawstwa
Ośrodek Kultury Austriackiej
Biblioteka Katedry Muzykologii
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji

Stopniowo opracowanie komputerowe wprowadzało coraz więcej bibliotek w porównaniu z rokiem ubiegłym. Do bibliotek, które nie prowadzą katalogu komputerowego w systemie Horizon należą:

Biblioteka i Czytelnia Brytyjska
Biblioteka Kolegium Języków Obcych
Biblioteka Ogrodu Botanicznego
Biblioteka Ośrodka Alliance Francaise
Biblioteka Historii Sztuki (system Sowa)

Wynika to nie tylko z braku podłączenia wymienionych bibliotek do ogólnouczelnianej sieci komputerowej, ale również problemów związanych z konwersją tych zbiorów, czy też warunków technicznych i obsady etatowej. Biblioteki posiadają wewnętrzne systemy. Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że większość jednostek opracowuje zbiory komputerowo. Natomiast pozostałe jednostki łączą katalog tradycyjny i komputerowy. Bardzo niski procent bazuje wyłącznie na katalogu kartkowym i przede wszystkim te jednostki, które nie mają podłączenia do sieci ogólnouczelnianej lub pracują w innym systemie (Biblioteka Instytutu Historii Sztuki – SOWA).

Stan ilościowy opracowanych rekordów w systemie Horizon w poszczególnych bibliotekach przedstawia się następująco:

Nazwa Biblioteki	2005/2006		2006/2007	
	Liczba egzemplarzy książek	Liczba opisów bibliograficznych	Liczba egzemplarzy książek	Liczba opisów bibliograficznych
Biblioteka Wydziału Biologii	353/ 1402	65/ 199	1402/ 1462	199/ 300
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej	2428/ 2197	1513/ 1667	2197/ 2774	1667/ 1264
Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej	1533/ 1163	517/ 456	1163/ 0	456/ 0
Biblioteka Instytutu Filologii Germańskiej	12592/ 3607	4939/ 1594	3607/ 4950	1594/ 2576
Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej	1364/ 4569	1186/ 1547	4569/ 5451	1547/ 1731
Biblioteka Instytutu Filologii Romańskiej	4640/ 2772	3436/ 1579	2772/ 0	1579/ 0
Biblioteka Instytutu Filologii Klasycznej	825/ 916	405/ 522	916/ 1173	522/ 527
Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej	4107/ 3854	1093/ 924	3854/ 2018	924/ 702
Biblioteka Wydziału Fizyki	949/ 1809	257/ 493	1809/ 1360	493/ 421
Biblioteka Instytutu Historii	15402/ 12966	4447/ 4087	12966/ 11555	4087/ 4661
Biblioteka Instytutu Językoznawstwa	1769/ 1920	821/ 1063	1920/ 938	1063/ 657
Biblioteka Instytutu Prahistorii	246/ 701	125/ 302	701/ 486	302/ 279
Biblioteka Instytutu Lingwistyki Stosowanej	908/ 819	348/ 281	819/ 715	281/ 127
Biblioteka Katedry Skandynawistyki	937/ 830	567/ 400	830/ 937	400/ 567
Biblioteka Katedry Słowiańskiej	579/ 505	118/ 136	505/ 608	136/ 144
Biblioteka Instytutu Orientalistyki	142/ 357	81/ 188	357/ 146	188/ 50
Biblioteka Wydziału Chemii	852/ 684	267/ 237	684/ 657	237/ 198

Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	6264/ 3339	1920/ 1743	3339/ 4450	1743/ 1828
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych	5272/ 8109	1482/ 967	8109/ 9355	967/ 762
Biblioteka Katedry Muzykologii	902/ 485	591/ 236	485/ 921	236/ 378
Biblioteka Wydziału Pedagogiczno – Artystycznego w Kaliszu	275/ 1336	140/ 379	1336/ 6969	379/ 1705
Biblioteka Obserwatorium Astronomicznego	10/ 34	7/ 0	34/ 80	0/ 0
Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych	602/ 284	0/ 107	284/ 377	107/ 137
Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych	10139/ 10842	2396/ 3857	10842/ 11987	3857/ 4667
Biblioteka Wydziału Teologii	11098/ 11625	8909/ 7766	11625/ 5919	7766/ 7993
Ośrodek Austriacki i Biblioteka	1231/ 148	872/ 91	148/ 231	91/ 150
Biblioteka Katedry Ekokomunikacji	1111/ 212	797/ 1016	212/ 183	112/ 93
Biblioteka Filologiczna Novum	0/ 2072	0/ 1227	2072/ 7290	1227/ 5424
Biblioteka Wydz. Prawa i Administracji	0/ 5966	0/ 1397	5966/ 7444	1397/ 1601
Biblioteka Ogrodu Botanicznego	0/ 0	0/ 48	0/ 318	48/ 4
Bibl. Instytutu Historii Sztuki	System SOWA 2995	System SOWA 2909	System SOWA 2995/ 29814	System SOWA 2909
OGÓLEM	86530/ 85523	35965/ 34509	85523/ 90754	33557/ 38942

W ramach kontynuacji prac związanych z retrokonwersją i opracowań bieżących wpływów wprowadzono do katalogu komputerowego **38 942 rekordy** (2006 -33 557) i **90 754** pozycji bibliograficznych /2006 – 85 523/. Do roku 2007 opracowano **268 817 rekordów** /2006 – 229 875/ i wprowadzono do katalogu **799 939 pozycji bibliograficznych** /2006 – 709 185/ tj. 30% ogólnego zbioru wydawnictw zwartych.

Do funkcjonujących katalogów tradycyjnych włączono **31 540** kart katalogowych /2001 r.- 54 402, 2002 r. – 42 422, 2003 – 32 802, 2004 – 30 315, 2005 – 18 773, 2006 – 24 430/. Dane te świadczą o dublowaniu katalogów tj. tradycyjnego i komputerowego. Część bibliotek gromadzi wydruki opracowanych rekordów bibliograficznych dla większego zabezpieczenia danych na życzenie pracowników naukowych poszczególnych jednostek.

V. Udostępnianie

W zakresie udostępniania zbiorów do czytelni i poza bibliotekę nie zarejestrowano znacznych zmian, o czym świadczą dane w kolejnych latach przedstawione w tabeli poniżej:

Udostępnianie	2003	2004	2005	2006	2007
CZYTELNIA	744 262	744 698	721 241	649 524	935 021
WYPOŻYCZALNIA	556 285	550 079	562 615	712 847	443 051
OGÓŁEM	1 300547	1 294777	1 283 856	1 362 371	1 378 072

W zakresie udostępniania pomiędzy rokiem 2006 a 2007 odnotowano utrzymanie się wypożyczeń mniej więcej na tym samym poziomie. Dane zarejestrowane dla roku 2007 mimo odnotowanego wzrostu, są i tak zaniżone przede wszystkim ze względu na wolny dostęp do półek stosowany w czytelniach kilku jednostek /Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych, Biblioteka i Czytelnia Brytyjska, Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki, Biblioteka Wydziału Biologii i Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych/ i brak zasad dotyczących obliczeń w tym zakresie oraz przeprowadzane długoterminowe remonty i przygotowania do zmiany lokalizacji zbiorów w bibliotekach: Wydziału Neofilologii i Wydziału Historycznego. O powyższej statystyce decyduje ilość studentów na poszczególnych kierunkach, jak i również ilość i cena podręczników oraz dostęp do internetu

Natomiast odnotowano spadek indywidualnych kont czytelniczych – **157 430** /2006 – 99 331, 2005 – 120 689, 2004 – 113 410, 2002 – 147 929 , 2001– 115 775/.

Liczba ta ogranicza się do grona bardziej stałych kręgów czytelników tj. studentów i pracowników poszczególnych wydziałów uczelni. Nadal są prowadzone prace nad uporządkowaniem kont czytelniczych – elektronicznych. Likwidowane są konta tradycyjne. Podkreślić należy, że zwiększyła się liczba czytelników wyższych szkół niepaństwowych.

W bieżącym roku sprawozdawczym zwiększyła się ilość miejsc w czytelniach – **1356** / 2006 – 1 305, 2005 – 1427, 2004 –1311, 2003 - 1256, 2002- 1189, 2001 – 1170/. W Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji uruchomiono Czytelnię Wydawnictw Elektronicznych, w Bibliotece instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa oraz czytelnię w Collegium Europeaum w Gnieźnie.

Aktualnie największą czytelnię posiada Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki - **121** miejsc/ 2006 – 121 i Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej - **112** miejsc.

Wykaz bibliotek posiadających czytelnie powyżej 50 miejsc.

Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	121
Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej	112
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	93
Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych	97
Biblioteka Wydziału Chemii	92
Biblioteka Wydziału Teologicznego	72
Biblioteka Instytutu Historii	71
Biblioteka Wydziału Biologii	70
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych	70
Biblioteka Filologiczna Novum	67

Wskaźnik częstotliwości udostępniania księgozbiorów byłby o wiele wyższy przy uwzględnieniu tj. rejestracji odwiedzin wszystkich użytkowników. W niektórych czytelniach wprowadzono wolny dostęp do półek /Biblioteka Wydziału Fizyki, Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych .Biblioteka i Czytelnia Brytyjska/. W tych jednostkach korzystanie ze zbiorów nie jest odnotowane. Stan etatowy i prace wdrożeniowe dotyczące systemu Horizon nie pozwalają nadal na prowadzenie szczegółowej statystyki przy tej formie udostępniania.

Udostępnianie księgozbiorów pod względem poszczególnych rodzajów zbiorów do czytelni przedstawiało się następująco w poszczególnych latach:

Rodzaj zbiorów	2003	2004	2005	2006	2007
Druki zwarte	504 165	513 764	503 438	487 202	581 740
Czasopisma	204 348	194 130	186 298	140 590	165 020
Zbiory specjalne	35 749	36 804	31 505	31 736	188 261
Ogółem	744 262	744 698	721 241	659 528	935021

Powyższe zestawienie obrazuje, że najczęściej udostępnia się wydawnictw zwartych /podręczniki, skrypty, monografie, wydawnictwa informacyjne itp./. W mniejszym stopniu korzystają użytkownicy z czasopism. W analizowanym roku odnotowano ilość udostępnionych zbiorów do czytelni na niższym poziomie – **935 021** wol./ 2006 r. – 659 528./. Zbiory specjalne wykorzystywane są zależnie od specyfiki kierunku studiów /mapy, atlasy/.

Należy zaznaczyć, że stopniowo jest wprowadzany moduł udostępniania-aktualnie w tym module pracuje 15 bibliotek. Uzależniony jest w dużym stopniu od wyposażenia danej jednostki w sprzęt komputerowy. W roku 2007 moduł udostępniania wdrażała Biblioteka Filologiczna Novum i Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej. Prace związane z wdrożeniem tego modułu prowadzi Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej i Biblioteka Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu. Opóźnienia są spowodowane oczekiwaniami na nowe budynki dla bibliotek wydziałów

VI. Przechowywanie i konserwacja

Głównym zadaniem w tym zakresie jest porządkowanie i zabezpieczanie zbiorów i to przede wszystkim w okresie wakacyjnym /lipiec, sierpień, wrzesień/. W analizowanym roku wdrożono w życie Zarządzenie Rektora UAM Nr 74/2006/2007 z dnia 28 marca 2007 r. dotyczące przeprowadzania skontrum księgozbiorów w bibliotekach systemu na podstawie przygotowanych planów na rok 2007` i lata kolejne 2007 - 2009. W 2007 r. zaplanowano inwentaryzację zbiorów w **8** jednostkach. Nie wykonano w 3 jednostkach ze względu na etap scalania lub remonty. Wykazano ubytki względne i bezwzględne. Poza tym w ramach selekcji wykreślono ze zbiorów **4 164** wol./2006 – 8 317 wol./ wydawnictw zwartych i czasopism. Największą selekcję przeprowadziła Biblioteka Wydziału Fizyki. Również w Bibliotece Wydziału

Teologicznego kontynuowano sukcesywnie prace porządkowe na szerszą skalę związane przede wszystkim z założeniem inwentarzy, ustaleniem stanu majątkowego, czyli wartości posiadanego księgozbioru. W wyniku tych prac ustalono stan zbiorów nie opracowanych na **204 504** wol. /2006– 148 100 wol./.

Przed wszystkim w okresie letnim przeprowadzono porządkowanie zbiorów, w związku z zaplanowanym przeniesieniem do nowego budynku w bibliotekach: Instytutu Filologii Germańskiej, Instytutu Filologii Angielskiej, Instytutu Filologii Romańskiej, Instytutu Filologii Rosyjskiej, Instytutu Językoznawstwa, Instytutu Orientalistyki.

INWENTARYZACJA ZBIORÓW BIBLIOTEK WYDZIAŁOWYCH SYSTEMU BIBLIOTECZNO INFORMACYJNEGO UAM 2007

L.p.	Kierownik jednostki organizacyjnej /nazwa biblioteki/	SKONTRUM / termin/	
		Ostatnie	Termin planowany
1.	Biblioteka Wydziału BIOLOGII Mgr Violetta Morasz	2003	2006/2007
2.	Biblioteka Instytutu FILOLOGII KLASYCZNEJ Mgr Dorota Daleszyńska	1986	2006/2007
3.	Biblioteka Katedry FILOLOGII SŁOWIAŃSKIEJ Mgr Violetta Popiel-Machnicka	nie znany	2006/2007
4.	Biblioteka Instytutu HISTORII SZTUKI Dr Jerzy Domasłowski	1982	2006/2007
5.	Biblioteka OGRODU BOTANICZNEGO Mgr Małgorzata Zielińska	2000/2001	2006/2007
6.	Biblioteka OBSERWATORIUM ASTRONOMICZNE Mgr Justyna Gołębiewska	2000	2006/2007
7.	Biblioteka i Czytelnia Brytyjska Mgr Joanna Kopel	nie znany	2006/2007
8.	Biblioteka Collegium Polonicum w Słubicach Mgr Grażyna Twardak	1997 I etap 2001 II etap	2007

Dodatkowa lista bibliotek, które nie wykonały inwentaryzacji zbiorów w 2006 r.

L.p.	Kierownik jednostki organizacyjnej /nazwa biblioteki/	SKONTRUM / termin/	
		Ostatnie	Termin planowany

1.	Biblioteka OBSERWATORIUM ASTRONOMICZNE Mgr Justyna Gołębiewska	2000	2006
2.	Biblioteka KATEDRY ORIENTALISTYKI Mgr Maria Weber	nie znany	2006 (po etapie przeniesienia zbiorów do Biblioteki Filologicznej Novum)
3.	Biblioteka INSTYTUTU FILOLOGII ANGIELSKIEJ Mgr Izabela Mytko-Schneider	2003	(po etapie scalenia bibliotek wydziału)
4.	Biblioteka INSTYTUTU FILOLOGII ROMAŃSKIEJ Mgr Jan Jabłoński	1998	(po etapie scalenia bibliotek wydziału)
5.	Biblioteka KATEDRY SKANDYNAWISTYKI Mgr Jerzy Łosik	1989	(po etapie scalenia bibliotek wydziału)
6.	Biblioteka INSTYTUTU HISTORII SZTUKI Dr Jerzy Domasłowski	1982	2006/2007
7.	Biblioteka INSTYTUTU FILOLOGII KLASYCZNEJ Mgr Dorota Daleszyńska	1986	2006/2007
8.	Biblioteka OGRODU BOTANICZNEGO Mgr Małgorzata Zielińska	2000/2001	2006/2007

Odnotowano w kilku jednostkach cząstkowe selekcje wydzielonych zbiorów w obrębie księgozbioru danej jednostki. W skali całego roku na bieżąco były wykonywane prace w bibliotekach: Wydziału Neofilologii, Wydziału Prawa i Administracji, Wydziału Fizyki, Wydziału Teologicznego, Wydziału Biologii, Dwuwydziałowej Bibliotece Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych, Bibliotece Instytutu Filologii Germańskiej, Instytutu Filologii Polskiej, Instytutu Filologii Klasycznej.

W I połowie roku przeprowadzono przetarg nieograniczony na oprawę książek i czasopism oraz inne usługi introligatorskie. Zapotrzebowanie zgłosiło 19 jednostek systemu i oprawiono – **4 253 wol.** 2006 – 3 382, 2005– 2 859, 2004 - 2 286, 2003 – 2 534, 2002 – 3 324, 2001 – 3 592 wol./ Zarejestrowana ilość jest wyższa w porównaniu z rokiem ubiegłym. Pod względem statystycznym na jakim kształtuje się oprawa jest wynikiem braku środków finansowych na ten cel, przy wzrastających kosztach usług introligatorskich. Porównując okres pięcioletni można stwierdzić spadek oprawianych egzemplarzy. W bieżącym roku odnotowano wzrost ilości egzemplarzy przeznaczonych do oprawy. Zaistniała sytuacja przy braku środków finansowych, wzroście liczby studentów utrudnia w pewnym stopniu rozwój procesu dydaktycznego. Znaczna część podręczników i skryptów udostępniana jest w bardzo złym stanie.

Tradycyjnie przeprowadzano selekcję zbiorów w tych jednostkach mając na uwadze dezaktualizację i stopień wykorzystania księgozbiorów.

W podsumowaniu należy podkreślić, że w ramach selekcji dotyczącej zbiorów specjalnych przygotowywano do ubytkowania przede wszystkim prace magisterskie i tytuły wydawnictw nieaktualnych z problematyką badań naukowych i programem studiów – **4 164 wol.** 2006 – 8 317, 2005 – 43 779, 2004 – 47 000, 2003 – 45 000,

2002 r. – 65000, 2001 - 82 603 wol., 2000 - 54 682. Największą selekcję przeprowadziła Biblioteka Wydziału Fizyki.

VII. Komputeryzacja

Mając na uwadze prawidłowe wdrażanie systemu Horizon w dalszym ciągu biblioteki koncentrowały się przede wszystkim na działaniach w zakresie:

1. uzupełnienia, wymiany i modernizacji posiadanego sprzętu komputerowego,
2. uzyskania środków finansowych na retrokonwersję,
3. utworzeniu stanowisk komputerowych dla czytelników z dostępem do internetu.

Realizując powyższe zadania przy nawiązaniu współpracy z władzami dziekańskimi, kilka bibliotek uzyskało fundusze ze środków inwestycyjnych uczelni na zakup nowych komputerów i sprzętu uzupełniającego (Biblioteka a Filologiczna Novum, Biblioteka Wydziału Biologii).

Przeprowadzając rozeznanie co do bazy sprzętu komputerowego w sieci stwierdzono, że funkcjonuje – **311** /2001 – 152, 2002 r. – 205, 2003 – 217, 2004 – 236, 2005 – 22, 2006 - 312 / zestawów komputerowych, 65 drukarek i 10 skanerów. Najlepiej wyposażone w sprzęt komputerowy są takie jednostki, jak: Biblioteka Filologiczna Novum – **39**, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych – **39**, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji Biblioteka - **32**, Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych – **24**, Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki /18/, Biblioteka Wydziału Teologicznego-/18/, Biblioteka Instytutu Historii /16/, Biblioteka Wydziału Chemii /16/.

Zakup nowego sprzętu komputerowego jest realizowany z dużym opóźnieniem /przetargi/, a jego instalacja wymaga przeprowadzenia modernizacji sieci teleinformatycznej w kilku jednostkach systemu biblioteczno-informacyjnego.

Zapewnienie dobrego sprzętu komputerowego pod względem technicznym jest ważne dla wdrażania kolejnych modułów. Udostępnianie zbiorów komputerowe prowadzą w skali sieci biblioteki: Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki, Biblioteka Wydziału Biologii, Biblioteka Instytutu Prahistorii, Biblioteka Instytutu Historii, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej, Biblioteka Wydziału Chemii, Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych, Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Filologiczna Novum. Do wprowadzenia modułu udostępniania przygotowuje się Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej. Opóźnienia są spowodowane brakiem komputerów i zmianą co do innej lokalizacji wszystkich jednostek wydziału.

W dalszym ciągu w bibliotekach były kontynuowane prace nad retrokonwersją księgozbiorów. Udział poszczególnych jednostek był uzależniony od przyznanych środków finansowych na wydziałach.

W ciągu roku zostały przeprowadzone uzupełniające szkolenia dla pracowników zainteresowanych jednostek systemu biblioteczno-informacyjnego.

W bieżącym roku serwis nad sprzętem komputerowym nadal powierzono Oddziałowi ds. Komputeryzacji Biblioteki Uniwersyteckiej w zakresie Horizonta.

Najważniejszymi problemami, jakie pozostały nadal do rozwiązania są przy wdrażaniu komputeryzacji są:

1. brak nowych zestawów komputerowych,
2. brak połączenia do sieci ogólnouczelnianej n/w bibliotek:
 - Biblioteki Kolegium Języków Obcych,
 - Biblioteki i Czytelni Brytyjskiej,

Należy podkreślić, że w analizowanym roku udało się zainstalować komputery w Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji pełniącej ważną funkcję w systemie biblioteczno-informacyjnym, a tym samym do wdrożenia modułu katalogowania.

Głównym celem było tworzenie jak najwięcej stanowisk komputerowych dla czytelników w celu umożliwienia przeglądania katalogu komputerowego zbiorów, jak również ułatwienie dostępu do internetu i to przede wszystkim w jednostkach, gdzie na wydziałach nie funkcjonują pracownie komputerowe. Najwięcej stanowisk dla czytelników posiada Biblioteka Filologiczna Novum, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych. Ogółem odnotowano **150** przeglądarek dla użytkowników /2006 r.–135/. W związku z wprowadzaniem katalogu komputerowego w systemie muszą być tworzone we wszystkich jednostkach stanowiska komputerowe dla użytkowników.

Biblioteka i Czytelnia Brytyjska prowadziła udostępnianie w **systemie Alice for Windows**.

W dalszym ciągu - po wstępnych ustaleniach i przekazaniu bazy danych - **Biblioteka Historii Sztuki** oczekuje na **konwersję programu SOWA**.

Nadal istnieje zapotrzebowanie na sprzęt komputerowy, zarówno w nowo powstałych bibliotekach na Morasku (sukcesywnie jest uzupełniany), jak również w jednostkach zlokalizowanych w starych budynkach. Konieczna jest pełna lub częściowa wymiana sprzętu zarejestrowanego na stanie poszczególnych jednostek. Sprzęt komputerowy musi być dostosowany pod względem technicznym do aktualnej wersji Horizon.

VIII. Działalność informacyjna

We wszystkich jednostkach organizowane są wystawy nowości. Częstotliwość ich jest uzależniona od ilości wpływów z różnych rodzajów źródeł, jak również od zainteresowania użytkowników. Najczęściej aktualne wpływy prezentowane są 2 do 3 razy w miesiącu w ramach tzw. wystaw nowości. Coraz więcej bibliotek organizuje wystawy publikacji pracowników, mające na celu prezentacje dorobku naukowego danej jednostki (Biblioteka Instytutu Historii, Biblioteka Katedry Muzykologii, Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej, Biblioteka Instytutu Prahistorii, Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych, Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej). Poza tym na większą skalę organizowane są wystawy nowości z zakresu literatury światowej w zakresie poszczególnych dziedzin wiedzy (Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Wydziału

Chemii, Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Wydziału Biologii, Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej, Instytutu Językoznawstwa przy współpracy z IPS).

Ważniejsze wystawy tematyczne zostały przygotowane przez poniżej zamieszczone biblioteki:

Nazwa biblioteki	Wystawy tematyczne
Biblioteka Wydziału Biologii	Wystawa ekslibrisów z własnego księgozbioru (XIX i XX wiek), X – XI. 2007 r. Wystawa kawa i koka – podróże po Ameryce Południowej – XII. 2007 r.
Biblioteka Wydziału Chemii	Dwie wystawy poświęcone zagranicznym nowościom wydawniczym z dziedziny chemii przy współpracy z IPS – 18–20.04 i 14-16.11. 2007 r. trzecia wystawa tematyczna zorganizowana przez Bibliotekę Wydziału i POLBOOKS w Bydgoszczy – 9-10.05.2007 r. i czwarta wystawa tematyczna przez Bibliotekę Wydziału i Firmę Kubicz z Wrocławia.
Biblioteka Instytutu Językoznawstwa	Wystawa książek zagranicznych przy współpracy z IPS
Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej	Kurt Vonnegut (1922 – 2007)- 22-29.IV.2007 r. Władysław Kopaliński (1907-2007) – 8-22.X.2007 r. Stanisław Wyspiański (1869-1907) – 27.XI.-11.XII.2007r. Polskie Nagrody Literackie – styczeń 2007 r.
Biblioteka Katedry Filologii Słowiańskiej	Emilian Stanew – setna rocznica urodzin – II-IV.2007 r.
Biblioteka Wydziału Fizyki	Dwie wystawy zagranicznej książki naukowej – 24 - 25.05. i 07 – 09.11.2007 r.
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej	Wystawa publikacji pracowników
Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych	Wystawa publikacji pracowników
Biblioteka Instytutu Lingwistyki Stosowanej	Wystawa publikacji pracowników
Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej	Rosyjska sztuka kulinarna – 6.01.-0.02.2007 r. Nowości wydawnicze z dziedziny języka, literatury i kultury rosyjskiej – 10-20.02., 1-25.09.2007, 1-31.10.2007 Ukraiński narodny odwar – 21.03-26.04.2007 r. Ukraiński rusznik – 2.-23.04.2007 r. Święta Wielkanocne 2-11.04.2007 Sibir – Bajkał – Irkutsk – reminiscencje z wyjazdu szkoleniowego studentów Instytutu Filologii Rosyjskiej do Nowosybirsk w wrzesień-grudzień 2006 r. – 12.-26.04.2007 r. Dni Kultury Rosyjskiej w Instytucie Filologii Rosyjskiej UAM 7-21 maja 2007 r. Materiał fotograficzny z

	<p>Ogólnopolskiego IX Konkursu Recytacji Poezji Rosyjskiej.</p> <p>Polska i Rosja – publikacje książkowe z zasobów Biblioteki Instytutu przedstawiające stosunki polakorozyjskie wczoraj i dziś – VI-IX.2007 r.</p> <p>Podręczniki do praktycznej nauki języka rosyjskiego dla I roku – 1-31.10.2007 r.</p> <p>Moskwa – stolica Rosji oraz Sanki-Petersburg – przewodniki i wydania albumowe z księgozbioru Biblioteki Instytutu – XI.2007 r.</p> <p>Roźdjestwo Christowo i Nowyj god w rusckoj prazdnicznoj otkrytke – 10.12.2007</p>
Biblioteka Instytutu Filologii Angielskiej	Literacka nagroda Nobla Boris Lessing – XI.2007 r.
Biblioteka Instytutu Językoznawstwa	Wystawa nowości w dziedzinie językoznawstwa typologicznego, kontrastywnego i translatoryki.
Biblioteka i Czytelnia Brytyjska	<p>Wystawa wydawnictwa Cambridge University Press – II, XI. 2007 r.</p> <p>Wystawa publikacji Wydawnictwa Szkolne PWN – III.2007 r.</p> <p>Wystawa publikacji wydawnictwa Macmillan–IV.2007 r.</p> <p>Wystawa publikacji wydawnictwa Pearson Education – X.2007 r.</p> <p>Wystawa książek ze zbiorów własnych: A Great Holiday Read –VII. 2007 r.</p> <p>Wystawa książek ze zbiorów własnych: Books to Help Sou Survice Christmas – XII. 2007 r.</p>
Biblioteka Wydziału Teologicznego	<p>Dylematy współczesnej filozofii religii wobec transcendencji,</p> <p>Spółeczny wymiar i kulturowy kontekst dialogu,</p> <p>Kościół instytucjonalny a rodzina. Problem relacji i więzi wzajemnych.</p>
Biblioteka Wydziału Prawa Administracji	Wystawa zagranicznych prawniczych książek naukowych przez IPS – 27.XI.2007 r.
Biblioteka Collegium Europeaeum Gnesnense	<p>Ukraina Sacra – księgozbiór prof. Wasylenki 15.I.-28.II.2007 r.</p> <p>Nie tylko św. Patryk – Irlandia w zbiorach Bibliotek CEG (w ramach Gnieźnieńskich Dni Kultury Irlandzkiej – 5-20.III.2007 r.</p> <p>Poznańskie Studia Polonistyczne – prezentacja publikacji Wydawnictwa PSP – V.2007 r.</p> <p>Gnesnensiana w zbiorach Biblioteki CEG – krótka ekspozycja z okazji III Dnia Bibliotek Gnieźnieńskich 15-20.XI.2007 r.</p>

Największe osiągnięcia w dziedzinie wystawienniczej ma Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej, Biblioteka i Czytelnia Brytyjska oraz Ośrodek Kultury Austriackiej. W

związku z profilem swej działalności statutowej Austriacki Ośrodek Kultury. Centrum Egzaminacyjne OSD propaguje kulturę austriacką poprzez organizowane egzaminy i kursy języka niemieckiego, wykłady i wieczory autorskie. Organizuje kursy języka niemieckiego na wszystkich poziomach zaawansowania, konwersacje z lektorem z Austrii oraz kursy przygotowawcze do egzaminów z języka niemieckiego. Współpracuje z wieloma partnerami polskimi i zagranicznymi oraz instytucjami kulturalnymi miasta Poznania, z prasą, telewizją i radiem.

IX. Dydaktyka

Pracownicy bibliotek wydziałowych uczestniczą w procesie dydaktycznym poprzez prowadzenie zajęć w ramach swoich dyscyplin naukowych /Instytut Prahistorii, Obserwatorium Astronomiczne/. Pod kierunkiem pracowników bibliotek odbywają się ćwiczenia i praktyki terenowe. Biblioteki wydziałowe i instytutowe organizują zajęcia dla studentów I roku. Ważne jest zapoznanie słuchaczy pierwszych lat studiów z regulaminem udostępniania zbiorów w danej bibliotece, schematem katalogu, jak również z zasadami korzystania z katalogu komputerowego oraz wykazem podręczników obowiązujących w toku studiów.

Bibliotekarze biorą udział w pracach naukowo-badawczych poszczególnych wydziałów, instytutów czy zakładów. Do tej grupy należą pracownicy Biblioteki Instytutu Prahistorii, Biblioteki Instytutu Historii Sztuki, Biblioteki Instytutu Filologii Rosyjskiej. Ogółem opublikowano – 21 (2006 – 19) artykułów i notatek /Biblioteka Instytutu Historii Sztuki, Biblioteka Instytutu Prahistorii, Biblioteka Instytutu Filologii Rosyjskiej, Ośrodek Kultury Austriackiej/1999 – 41, 2000 – 36, 2001 – 45, 2002 – 55, 2003 – 18, 2004-19, 2005 -20/.

Pracownicy Instytutu Filologii Rosyjskiej uczestniczą w pracach dotyczących opracowania i składu komputerowego materiałów wydawanych przez Instytut. Mgr J. Mickiewicz-Turska – kierownik Biblioteki Instytutu Filologii Rosyjskiej przygotowała skład komputerowy wraz z łamaniem i wydrukiem postscriptowym na kalkach technicznych 5 rosyjskojęzycznych publikacji książkowych pracowników Instytutu Filologii Rosyjskiej.

Należy zaznaczyć, że pracownicy systemu biblioteczno-informacyjnego w coraz większym stopniu uczestniczą w opracowywaniu informatorów na rekrutację w danym roku akademickim, jak również w przygotowywaniu wykazów publikacji naukowych instytutów czy wydziałów.

Poza tym duża grupa osób była włączona w organizowanie konferencji naukowych lub osobiście uczestniczyła wygłaszając referaty. Kierownik Biblioteki Instytutu Prahistorii – dr B. Stolpiak uczestniczyła w konferencjach archeologicznych w Pontigny (Francja) i Esrum (Dania), Paradyż, Szczecin, Marianowo (Polska). Mgr Hanna Nizińska z Biblioteki Katedry Muzykologii brała udział w I Ogólnopolskiej Konferencji Fonotek w Warszawie Biblioteka Narodowa) z referatem. Jak również mgr K. Skalska

uczestniczyła w II Konferencji Muzyka w kulturze europejskiej – Łańcut z referatem. Mgr Maria Marciniak – kierownik Biblioteki Wydziału Fizyki brała udział w dwóch konferencjach: Kultura organizacyjna w Bibliotece, Białystok 4-6.VI.2007 –Biblioteka Uniwersytetu Białostockiego oraz Książka i jej czytelnik – dokąd zmierzamy? Międzyzdroje, 20-22.IX.2007 – Biblioteka Główna Uniwersytetu Szczecińskiego. Na zorganizowanej V Konferencji Kierowników Prawniczych Bibliotek Naukowych w Toruniu – 18-19.VI.2007 r. reprezentowała Bibliotekę Wydziału kierownik– mgr Beata Ciesielska. Również uczestniczyła w wyjeździe do Uniwersytetu Technicznego w Cottbus oraz Biblioteki Collegium Polonicum w Słubicach. Gołębowska zaprezentowała referat na Ogólnopolskim Seminarium Mechaniki Nieba (Ciechocinek, 26-28.IX.2007 r.). Kierownik Biblioteki Wydziału Chemii brała udział w IV Konferencji EBIB Open Access (7-8.XII.2007 r. Toruń) i warsztatach: Biblioteki Cyfrowe – Poznań (12.11.2007 r.) oraz Toruń (6.XII.2007 r.). Kierownik Biblioteki Instytutu Filologii Polskiej uczestniczyła w konferencji NT. Profilaktyka ochrony zbiorów archiwalnych, bibliotecznych, muzealnych zorganizowanej przez PAN w Warszawie.

Pracownicy bibliotek systemu uczestniczyli w szkoleniach krajowych i zagranicznych (Biblioteka i Czytelnia Brytyjska – Wielka Brytania).

Ośrodek Kultury Austriackiej prowadził w dalszym ciągu kursy z języka niemieckiego, mając status licencjonowanego centrum egzaminacyjnego, co daje możliwość studentom UAM i innych uczelni uzyskanie dyplomu potwierdzającego znajomość języka niemieckiego. Przeprowadzono dwie sesje egzaminacyjne /luty, czerwiec/ 2006 roku. W kursach z języka niemieckiego uczestniczyło ogółem – osób **142** /2006 – 132/, przy czym certyfikaty z języka niemieckiego uzyskało – **68** osób /2006- 45 osób/. Również przez pracowników Ośrodka Kultury Austriackiej były prowadzone prezentacje dla szkół Poznania i okolic. Zorganizowano 4 spotkania autorskie. Również zorganizowano Dni Austrii w Wielkopolsce pod patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego i Ambasadora Austrii.

Biblioteki wydziałowe przyjmowały na staże biblioteczne z innych ośrodków naukowych w kraju.

W skali sieci bibliotek wydziałowych **5** /2006 r. – 3 / osoby zaliczyły miesięczny staż w związku z awansowaniem na stanowisko kustosa i **2** osoby staże dwutygodniowe niezbędne do awansu na stanowisko starszego bibliotekarza. W związku z wymaganiami kwalifikacyjnymi pracownicy bibliotek systemu uczęszczali na studia podyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Ogółem zaliczyło 7 osób.

Na bieżąco uczestniczyli w szkoleniach uzupełniających organizowanych przez Bibliotekę Uniwersytecką. Dodatkowo pracownicy brali udział w warsztatach szkoleniowych organizowanych zgodnie z przyjętym harmonogramem.

W systematycznie organizowanych szkoleniach dla osób nowoprzyjętych brało udział 9 osób. Zgodnie z obowiązującym zarządzeniem zaliczali część teoretyczną i praktyczną.

X. Remonty i modyfikacje

W analizowanym roku sprawozdawczym prace remontowe były prowadzone w mniejszym zakresie ze względu na brak środków finansowych i dalszy etap tworzenia bibliotek wydziałowych.

W Bibliotece Wydziału Biologii uporządkowano magazyn w piwnicy. Ustawiono księgozbiór na 50 regałach.

W magazynie Biblioteki Wydziału Fizyki miało miejsce kolejne zalanie. Wymieniono rury i przeprowadzono prace porządkowe

W Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji wyposażono magazyn biblioteczny w regały jezdne (kompakty) i stacjonarne. Uruchomiono Czytelnię Wydawnictw elektronicznych z 37 stanowiskami. Sukcesywnie prowadzi się zakup sprzętu komputerowego.

W Bibliotece Wydziału Matematyki i Informatyki wymieniono regały do prezentacji nowości książkowych. Przeprowadzono konserwację regałów jezdnych.

W Bibliotece Wydziału Chemii zainstalowano router w celu umożliwienia użytkownikom korzystania z osobistych laptopów. W ten sposób rozwiązano problem dostępu do komputerów, co wynika ze złych warunków lokalowych.

W Bibliotece Instytutu Filologii Rosyjskiej zainstalowano drukarkę do wydruku stanu konta czytelnika.

Pod nadzorem Biblioteki Studium Nauczania Języków Obcych uruchomiono Pracownię Komputerową (monitoring w pomieszczeniu Biblioteki).

W Bibliotece Collegium Europeum Gnesnense otwarto czytelnię na II piętrze i rozwiązano problem magazynowania czasopism.

Należy podkreślić, że kolejne biblioteki oczekują na środki finansowe z przeznaczeniem na prace remontowe (Kolegium Języków Obcych). Sytuację może zmienić jedynie oddanie do użytku II poziomu w gmachu Biblioteki Filologicznej Novum.

Pod koniec roku Biblioteka Instytutu Językoznawstwa i Biblioteka Instytutu Orientalistyki prowadziły prace związane z przygotowaniem księgozbiorów do przeprowadzki do budynku Biblioteki Filologicznej Novum.

XI. Podsumowanie

W roku 2007 został zatwierdzony regulamin systemu biblioteczno-informacyjnego i regulamin udostępniania BU oraz regulaminy bibliotek wydziałowych.

Na uwagę zasługuje fakt, że w roku 2007 nie rozwiązano problemu co wymiaru urlopu wypoczynkowego pracowników zatrudnionych na stanowiskach starszego bibliotekarza i kustosza.

Należy podkreślić, że wobec tej grupy zawodowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 grudnia 2006r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej. Dz. U. Nr 251, poz.1852, stawiane są coraz wyższe wymagania kwalifikacyjne niezbędne do awansu na wyższe stanowiska przy zachowaniu dotychczasowego poziomu płac. Grupę pracowników z wykształceniem kierunkowym zobowiązano do ukończenia studiów podyplomowych w ciągu 5 lat od daty wejścia zarządzenia w życie.

Podsumowując problemy w bibliotekach systemu biblioteczno-informacyjnego, to:

- podłączenie do sieci ogólnouczelnianej Biblioteki Kolegium Języków Obcych,
- uzyskanie środków finansowych na kontynuowanie prac związanych retrokonwersją księgozbiorów,
 - wymiana, modernizacja i uzupełnienie sprzętu komputerowego w poszczególnych jednostkach – sprzęt na stanie kilkunastu jednostek jest bardzo zły pod względem technicznym,
 - kontynuowanie szkoleń uzupełniających w zakresie poszczególnych modułów związanych z wdrażaniem systemu HORIZON i warsztatów szkoleniowych,
 - dbałość o właściwą politykę gromadzenia przy zachowaniu właściwego poziomu selekcji bieżącej i retrospektywnej,
 - zintensyfikowanie prac nad wdrożeniem modułów udostępniania i gromadzenia.
 - nawiązanie lepszej współpracy między bibliotekami wydziałowymi a Biblioteką Uniwersytecką w zakresie wymiany dubletów i druków zbędnych – propozycja listy elektronicznej.
 - opracowanie programu mającego na celu rozwiązanie dotychczasowych problemów dot. **prenumeraty czasopism polskich i zagranicznych** (bieżąca informacja, rozliczenia finansowe) w ramach prowadzonej prenumeraty na dany rok kalendarzowy,
 - usprawnienie zarządzania serwisem komputerowym w zakresie systemu Horizon i rozwiązywania problemów natury technicznej,
 - zorganizowanie większej ilości stanowisk komputerowych dla użytkowników,
 - dokonanie konwersji zbiorów w programie SOWA w pozostałych jednostkach /Biblioteka Instytutu Historii Sztuki/,
 - dopracowanie systemu Horizon pod względem zapisu niektórych pism i alfabetów, a przede wszystkim możliwości odczytywania /problem z katalogowaniem książek w języku wietnamskim- nie są odczytywane znaki diakrytyczne/. **Bardzo dużo książek w językach orientalnych czeka na zinwentaryzowanie i opracowanie. Studenci nie mogą korzystać z tych książek, a z pewnością byłyby im przydatne w toku studiów,**
- utrzymanie obsady etatowej na tym samym poziomie.

Opracowała
Mgr Danuta Czaja